

Brüssel, 29.4.2021
COM(2021) 209 final

2021/0108 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega lubatakse Madalmaadel kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai
ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes kooskõlas direktiivi
2003/96/EÜ artikliga 19**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Energiatoodete ja elektrienergia maksustamine on Euroopa Liidus reguleeritud nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiviga 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber ühenduse raamistik energiatoodete ja elektrienergia maksustamiseks¹ (edaspidi „energia maksustamise direktiiv“ või „direktiiv“).

Direktiivi artikli 19 lõike 1 kohaselt võib nõukogu lisaks artiklites 5, 15 ja 17 sätestatud komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada, et liikmesriik kehtestab teatavatel poliitilistel kaalutlustel täiendava maksuvabastuse või vähendab maksustamistaset.

Madalmaad taotlesid luba kohaldada kuue aasta jooksul vähendatud maksumäära elektrienergia suhtes, mida tarnitakse kaldal asuvatele elektrikäitistele, mis varustavad elektriga kai ääres seisvaid laevu, välja arvatud eraomanduses olevaid lõbusõidulaevu. Käesoleva ettepaneku eesmärk on anda kõnealune luba erandina, mis kehtib vastavalt taotlusele kuni 30. juunini 2027.

10. augusti 2020. aasta kirjaga teatasid Madalmaade ametiasutused komisjonile oma kavatsusest kohaldada nimetatud meetet.

Madalmaad taotleavad luba kohaldada vähendatud maksumäära 0,50 eurot/MWh (mis võrdub elektrienergia tarnimise minimaalse maksumääraga) käitistele, mis tarnivad elektrit täielikult või peaaegu täielikult (90 % või rohkem) laevadele, mis ei ole eraomanduses olevad lõbusõidulaevad. Et tagada vähendatud maksumäära nõuetekohane kohaldamine, kohaldatakse vähendatud maksumäära üksnes juhul, kui käitisel on elektrivõrguga otseühendus.

Taotletav kehtivusaeg on 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2027, mis on kooskõlas energia maksustamise direktiivi artikliga 19 lubatud maksimaalse ajavahemikuga.

Maksumäära vähendamine peaks looma majandusliku stiimuli kaldalt tuleva elektri kasutamiseks, et edendada kestlikke sadamaid ja kestlikku laevandust ning elanike tervise heaks vähendada sadamalinnade õhusaastet, parandada kohaliku õhu kvaliteeti ja vähendada müra.

Madalmaade kohaldatava meetme eesmärk on ka veetranspordi üldise keskkonnamõju vähendamine.

Madalmaad soovivad taotletud meetmega soodustada kaldalt tuleva elektri kasutamist, kuna seda peetakse vähem saastavaks kui elektri tootmist sadamas kai ääres seisvate laevade pardal. Nagu taotluses märgitud, on soodustatud käitistele rakendatav vähendatud maksumäär 0,50 eurot /MWh. See on direktiivi artikli 10 lõikega 1 ja I lisa tabeliga C kindlaks määratud madalaim elektrienergia maksustamistase. Energimaksu kahaneva struktuuri tõttu on suhteline eelis suurem suhteliselt väikese tarbimisega käitiste käitajate (ja kasutajate) jaoks.

Teisest küljest peavad liikmesriigid vastavalt energia maksustamise direktiivi artikli 14 lõike 1 punktile c vabastama maksust energiatooted, mida kasutatakse elektrienergia tootmiseks

¹ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51–70.

sadamates kai ääres seisvatel laevadel, ja seal toodetud elektrienergia. Vastavalt direktiivi artikli 15 lõike 1 punktile f, mis on üle võetud Madalmaade seadustesse, võib seda vabastust rakendada ka elektritootmiseks kasutatavatele energiatoodetele ja elektrienergiale, mis on toodetud siseveeteedel navigeerimiseks ette nähtud laeva pardal.

Madalmaade ametiasutused on teatanud, et maksusoodustus kehtib kõikidele laevadele, välja arvatud eraomanduses olevad lõbusõidulaevad, mis tähendab, et maksusoodustust kohaldatakse kõigi kaubanduslikuks meresõiduks kasutatavate laevade suhtes, sõltumata nende suuruselt või lipuriigist. Teatavates sadamates on keelatud siseveelaevanduses elektrigeneraatoreid kasutada.

Nagu taotluses märgitud, kasutab siseveetranspordi sektoris enamik ligikaudu 12 500 riigisisest ja rahvusvahelisest siseveelaevast kaldalt tulevat elektrit, mis on saadaval peamiste veeteede enamikus kaikohtades. Praegu on väga vähe kaldalt tuleva elektri kätitsi merendussektoris, kus nende kasutamine suuremate merelaevade poolt piirdub ühe ro-ro-laevaga ning kalalaevadega (traaleritega) Scheveningeni ja IJmuideni sadamates. Madalmaade ametiasutused kavatsivad siiski muuta kaldalt tuleva elektri merelaevade jaoks kättesaadavamaks.

Meedet ei saa kasutada finantsraskustes ettevõtjad ega ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse sissenõudekorraldusi komisjoni varasema otsuse alusel, millega abimeede tunnistatakse ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks.

Iga-aastased eelarvekulud on hinnanguliselt üks miljon eurot.

Madalmaad taotlesid luba 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2027, mis on direktiivi artikli 19 lõikes 2 lubatud maksimaalne ajavahemik.

Maksuvähendusega tahavad Madalmaad pakkuda asjaomastele käitajatele stiimulit kaldalt tuleva elektri arendamiseks ja kasutamiseks, et vähendada kai ääres seisvate laevade kütuste põletamisest tekkivat õhusaastet, müra ja CO₂ heidet. Vähendatud maksumäära kohaldamisega tugevdataks kaldalt tuleva elektri konkurentsivõimet võrreldes maksuvaba punkrikütuste põletamisega laevade pardal.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Elektrienergia maksustamine on reguleeritud energia maksustamise direktiiviga 2003/96/EÜ, eelkõige selle artikliga 10. Artikli 14 lõike 1 punktis c on sätestatud kohustus kohaldada laevaliikluses kasutatavate energiatoodete ja ka laeva pardal toodetava elektrienergia suhtes maksuvabastust. Artiklitega 5, 15 ja 17 on liikmesriikide jaoks ette nähtud võimalus anda teatavat tüüpi elektrikasutusele maksuerisusi, sealhulgas maksuvabastusi ja maksusoodustusi. Samas ei ole nende sätetega ette nähtud vähendada kaldalt tuleva elektri maksustamist.

Meede kujutab endast riigiabi ja kuulub kõnealust küsimust reguleerivate ELi õigusaktide, eelkõige komisjoni määruse 651/2014/EL² kohaldamisalasse.

Energia maksustamise direktiivi sätted

Direktiivi artikli 19 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud järgmine:

² Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1–78).

„Lisaks eelmiste artiklite sätetele, eriti artiklitele 5, 15 ja 17, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil kehtestada täiendava maksuvabastuse või -vähenduse teatavatel poliitilistel kaalutlustel.“

Kõnealuse maksuvähendusega taotlevad Madalmaade ametiasutused eesmärki edendada keskkonnasäästlikumat viisi sadamakai ääres seisvate laevade elektriga varustamiseks ning seeläbi parandada kohalikku õhukvaliteeti ja vähendada müra. Komisjon on juba soovitanud kasutada kaldalt tulevat elektrit selle asemel, et toota elektrienergiat kai ääres seisvate laevade pardal, ning on seega tunnistanud kõnealuse tegevuse keskkonnanägeliseid³. Selle tulemusena kohaldataks abisaajate suhtes energia maksustamise direktiivi kohast ELi madalaimat elektrienergia maksumäära 0,50 eurot/MWh, mis võib aidata saavutada seatud poliitilisi eesmäärke.

Maksusoodustuse kohaldamine kaldalt tuleva elektri suhtes võiks toimuda direktiivi artikli 19 alusel, sest sellega on liikmesriikidel lubatud kehtestada täiendav maksuvabastus või -vähendus teatavatel poliitilistel kaalutlustel.

Madalmaad on taotlenud, et meetet võiks kohaldada direktiivi artikli 19 lõikes 2 lubatud maksimaalse ajavahemiku, st kuue aasta jooksul. Põhimõtteliselt peaks erandi kohaldamise aeg olema piisavalt pikk, et mitte takistada sadamaoperaatoritel ja elektritarbijatel alustada või jätkata vajalikke investeeringuid kaldalt tuleva elektri rajatistesse. See periood annab ka maksimaalse võimaliku õiguskindluse laevade käitajatele, kes peavad kavandama investeeringuid pardaseadmetesse.

Erand ei tohiks siiski kahjustada kehtiva õigusraamistiku edasist arengut ning selle puhul tuleks arvesse võtta energia maksustamise direktiivi eelseisvat läbivaatamist ja seda, et nõukogu võib võtta vastu õigusakti, mis põhineb komisjoni ettepanekul energia maksustamise direktiivi muutmiseks. Kõnealune läbivaatamine järgneb energia maksustamise direktiivi hindamisele⁴ ja nõukogu 28. novembri 2019. aasta järeldustele ELi energia maksustamise raamistiku kohta⁵. Nõukogu kutsus oma järeldustes komisjoni üles analüüsima ja hindama võimalikke variante, et avaldada õigeaegselt ettepanek energia maksustamise direktiivi läbivaatamise kohta. Nõukogu kutsus komisjoni üles ka pöörama erilist tähelepanu direktiivi kohaldamisalale, miinimummääradele ning konkreetsetele maksuvähendustele ja -vabastustele.

Kuigi neil asjaoludel näib asjakohane anda luba taotletud ajavahemikuks, tuleks erandi kehtivus seada sõltuvusse sellest, kas kõnealust küsimust käsitlevaid üldsätteid hakatakse kohaldama enne 2027. aasta juuni lõppu.

Riigiabi eeskirjad

Madalmaade ametiasutuste kavandatud vähendatud maksumäär 0,50 eurot/MWh on võrdne ELi madalaima maksustamistasemega elektrienergia äriotstarbelise kasutuse puhul vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 10.

Meede võib seega kuuluda komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 (üldine grupierandi määrus) artikli 44 kohaldamisalasse; artiklis sätestatakse tingimused, mille alusel võib direktiivi

³ Komisjoni 8. mai 2006. aasta soovitus 2006/339/EÜ ühenduse kai ääres seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta (ELT L 125, 12.5.2006).

⁴ SWD (2019) 329 final.

⁵ Nõukogu 28. novembri 2019. aasta järeldused 14608/19, FISC 458.

2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähendustena antava abi vabastada riigiabist teatamise nõudest. Praeguses etapis ei saa aga kindlaks teha, kas kõik selles määruses sätestatud tingimused on täidetud, ja käesolev ettepanek võtta vastu nõukogu rakendusotsus ei võta liikmesriigilt kohustust tagada riigiabi eeskirjade järgimine, eelkõige maksuvabastusena antava abi korral, mis kuulub komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 alla.

Nagu on märgitud Madalmaade ametiasutuste taotluses, teavitavad nad komisjoni meetmest 20 tööpäeva jooksul pärast selle jõustumist.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Keskkonna ja kliimamuutuste poliitika

Taotletud meede on peamiselt seotud ELi keskkonna ja kliimamuutuste poliitikaga. Meede aitab saavutada kohaliku õhukvaliteedi parandamise ja müra vähendamise eesmärki sel määral, kui võrd see aitab vähendada punkrikütuste põletamist sadamas seisvate laevade pardal. Välisõhu kvaliteeti käsitleva direktiivi 2008/50/EÜ⁶ artikliga 13 kohustatakse liikmesriike tagama, et mitme õhusaasteaine heide jääks alla direktiivis kehtestatud piirtaseme ning et järgitakse direktiivis kehtestatud sihttasemeid ja muid õhukvaliteedi norme. Nimetatud kohustustega nõutakse, et liikmesriigid leiaksid lahendusi sellistele probleemidele nagu sadamates kai ääres seisvate laevade heited, kus see on asjakohane, ning on mõistetav, et selliste probleemidega sadamate puhul soodustatakse kaldalt tuleva elektri kasutamist üldise õhukvaliteedi strateegia ühe osana. Kaldalt tuleva elektri kasutamist soodustatakse ka direktiiviga (EL) 2016/802,⁷ millega reguleeritakse laevakütuste väävlisisaldust. See aitaks täita ka looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse direktiivi 92/43/EMÜ kohaseid lämmastiksaaste nõudeid. Selles osas eeldavad Madalmaade ametiasutused, et kaldalt tuleva elektri kasutamisega on võimalik vähendada laevade pardal elektri tootmisel tekkivate õhusaasteainete (NO_x, SO_x, PM₁₀, PM_{2.5}) kohalikku heidet 95 % võrra.

Meede soodustaks kaldalt tuleva elektri kasutamist, et aidata kaasa säästvatele sadamatele ja säästvatele laevandusele. See on kooskõlas ELi poliitiliste eesmärkidega. Kaldalt tuleva elektri kasutamine Euroopa sadamates on üks kavandatud meetmetest Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärkide saavutamiseks.

Meetmega kaasneb tõenäoliselt ka CO₂ heite vähenemine, kuna maismaa energiavõrgust saadava elektrienergia tootmisel tekib tänu tõhusamale süsteemile ja muud liiki kütuste kasutamisele vähem CO₂ heidet kui pardal punkrikütuste põletamisel toodetava elektrienergia puhul. Sellega seoses rõhutasid Madalmaade ametiasutused, et kuigi CO₂ heite tegelik vähenemine sõltub kasutatava elektri kvaliteedist, oleks Madalmaade elektrienergia jaotuses hinnanguline vähenemine sõltuvalt generaatori koormusest 28 % – 67 %, kusjuures see protsent peaks tulevikus suurenema.

Energiapoliitika

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta (ELT L 152, 11.6.2008, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/802, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (ELT L 132, 21.5.2016, lk 58–78).

Meede on kooskõlas direktiiviga 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta,⁸ milles käsitletakse kaldalt tuleva elektri rajatiste paigaldamist sadamatesse, kus on sellekohane nõudlus ning kus need rajatised on kulutasuvad, arvestades ka keskkonnakasusid. See on tunnistanud ühist huvi pakkuvaks eesmärgiks riigiabi andmisel ELi toimimise lepingu⁹ artikli 107 lõike 1 kohaselt.

Siinkohal tuleb meenutada, et kaldalt tuleva elektri ebasoodsa konkurentsiolukorra üks olulisi põhjusi on see, et alternatiivne võimalus, st sadamas seisvate laevade pardal toodetud elektrienergia on praegu täielikult maksuvaba: maksuvaba ei ole mitte ainult elektrienergia tootmiseks põletatav punkrikütus (see vastab direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punktis a osutatud tavaolukorrale), vaid ka laevade pardal toodetud elektrienergia on maksuvaba (vrd direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkt c). Kuigi viimasena mainitud maksuvabastust võib olla raske käsitada liidu keskkonnamärgidele vastavana, on selles arvesse võetud praktilisi kaalutlusi. Tegelikult oleks laeva pardal toodetud elektrienergia maksustamiseks vajalik laevaomaniku (kes asub sageli kolmandas riigis) või -käitaja deklaratsioon tarbitud elektrienergia koguse kohta. Deklaratsioonis peaks lisaks olema osutatud, milline osa elektrienergiast tarbiti selle liikmesriigi territoriaalvetes, kus maks tasumisele kuulub. See oleks laevaomanikele tohtu halduskoormus, kuna nad peaksid esitama deklaratsiooni kõigi liikmesriikide kohta, kelle territoriaalvetes laev on seilanud. Analoogsed kaalutlused kehtivad direktiivi artikli 15 lõike 1 punktis f sätestatud siseveelaevanduse ja vabatahtliku maksustamislahenduse kohta (mida Madalmaad tegelikult rakendavad). Sellises olukorras on õigustatud, et vähem saastavat kaldalt tulevat elektrit ei asetata ebasoodsasse olukorda ning et Madalmaadel lubatakse kohaldada vähendatud maksumäära.

Transpordipoliitika

Kõnealune meede on kooskõlas komisjoni soovitusega 2006/339/EÜ liidu sadamates kai ääres seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta¹⁰ ning komisjoni teatisega „Strateegilised eesmärgid ja soovitused seoses ELi meretranspordipoliitikaga“¹¹.

Siseturg ja aus konkurents

Siseturu ja ausa konkurentsi seisukohast meede üksnes vähendab punkrikütuste maksuvabastusest tulenevat konkurentsi moonutavat olukorda kahe konkureeriva elektrienergiaallika vahel, milleks on laeva pardal toodetav elektrienergia ja kaldalt tulev elekter.

Laevakäitajate vahelise konkurentsi kohta tuleb esmalt märkida, et praegu kasutavad kaldalt tulevat elektrit ärilistel alustel üksnes vähesed laevad. Seega võib märkimisväärseid konkurentsimoonutusi tekkida üksnes taotletud meetmest kaldalt tuleva elektri kasutuselevõttuga kasusaavate laevade ja pardal elektritootmist jätkavate laevade vahel. Kuigi täpsed kulud sõltuvad olulisel määral naftahinna muutusest ja neid on seetõttu raske prognoosida, ilmneb hiljutistest hinnangutest, et üldiselt ei muuda isegi täielik maksuvabastus enamikul juhtudel kaldalt tuleva elektri tootmise kulusid väiksemaks pardal tootmise

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1–20).

⁹ C(2014) 2231 final, 9. aprill 2014.

¹⁰ Komisjoni 8. mai 2006. aasta soovitus 2006/339/EÜ ühenduse sadamates seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta (ELT L 125, 12.5.2006).

¹¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegilised eesmärgid ja soovitused seoses ELi meretranspordipoliitikaga kuni 2018. aastani“, KOM(2009) 8 (lõplik), 21. jaanuar 2009.

kuludest,¹² ning seega ei paku see ühelgi juhul kaldalt tulevat elektrit tarbivatele laevakäitajatele märkimisväärset konkurentsieelist võrreldes pardal toodetud elektrienergiat tarbivate laevakäitajatega. Praegusel juhul ei või eeldada eespool kirjeldatud märkimisväärset konkurentsimoonutust ka seetõttu, et Madalmaad kohaldavad direktiivis 2003/96/EÜ elektrienergia äriotstarbelise kasutuse osas sätestatud madalaimat maksustamistaset.

Lisaks, nagu juba mainitud, ei saa laevakäitajad, kes saavad kaldalt tulevat elektrit, mida maksustatakse direktiivis 2003/96/EÜ sätestatud miinimumtasemel, põhimõtteliselt majanduslikku eelist nende ettevõtjate ees, kes toodavad oma elektrit pardal, kuna pardal toodetud elekter on maksust vabastatud. Kaldalt tuleva elektri maksumäära vähendamine vähendab kaldalt tuleva elektri ja pardal elektri tootmiseks kasutatavate (mineraal)energiatoodete erinevat maksukohtlemist.

Elektritarnijad vastutavad energiamaksu ja taastuenergia lisatasu eest (*Opslag Duurzame Energie*, ODE). Energimaksu deklareerimisel kohaldavad nad otse vähendatud maksumäära. Otsesed abisaajad on kai ääres seisvatele laevadele elektrit tarnivate käitiste käitajad. Eeldatakse, et käitajad annavad kogu rahalise eelise või osa sellest edasi sellistele kaldalt tuleva elektri kasutajatele, kes on sisevee- ja merelaevade omanikud. Olemasolevad kasutajad ja nende esindajad rõhutavad, et sadamavaldajatel on huvi muuta kaldalt tulev elekter kasutajatele majanduslikult ligitõmbavaks.

Lisaks on asjaomastel laevadel juurdepääs kaldalt tulevatele elektrile sõltumata nende lipuriigist ning sellega ei kaasne riigi ettevõtjate soodsamat maksukohtlemist võrreldes nende konkurentidega teistest ELi liikmesriikidest.

Sadamatevahelise konkurentsi osas võib oletada, et võimalik mõju liikmesriikidevahelisele kaubavahetusele, mis avalduks siis, kui laevad muudaksid oma marsruuti, et kasutada vähendatud maksumääraga kaldalt tulevat elektrit, on tühine. Sellises olukorras, kus kaldalt tuleva elektri kasutamine ei ole vaatamata maksuvähendusele vähemalt lühikeses perspektiivis soodsam kui elektrienergia tootmine laeva pardal, ei moonuta kaldalt tuleva elektri puhul antav kõnealune maksuvähendus tõenäoliselt kuigivõrd sadamatevahelist konkurentsi, õhutades laevu selle võimaluse kättesaadavuse tõttu oma marsruuti muutma. Madalmaade ametiasutused leiavad, et sadamate valik sõltub pigem lasti sihtkohast, mitte väiksematest kai ääres seismise kuludest, mis tulenevad kaldalt tuleva elektriga seotud maksuvähendusest.

Ajavahemik, mille kohta on tehtud ettepanek kohaldada vähendatud maksumäära, välja arvatud juhul, kui praegune raamistik ja olukord oluliselt muutuvad, muudab ebatõenäoliseks, et eelnevates lõikudes esitatud analüüs muutub enne meetme kehtivusaja lõppu.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ artikkel 19.

¹² Vrd Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraadi aruanne „Service Contract Ship Emissions: Assignment, Abatement and Market-based Instruments, Task 2a – Shore-Side Electricity“ (Teenuslepingu laevade heited: omistamine, heitkoguste vähendamine ja turupõhised vahendid), august 2005, http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/task2_shoreside.pdf. Kuluanalüüs koostatakse kolme sadama kohta: Göteborgi (Rootsi), Juneau ja Long Beachi (Ameerika Ühendriigid) sadamad.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 113 hõlmatud kaudse maksustamise valdkond ei ole ELi toimimise lepingu artikli 3 kohaselt iseenesest Euroopa Liidu ainupädevuses.

Siiski võib direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt üksnes nõukogu teisese õigusaktiga lubada liikmesriigil kehtestada selle sätte kohaseid täiendavaid maksuvabastusi või -vähendusi. Seepärast ei ole liikmesriikidel õigust nõukogu asemel tegutseda. Subsidiaarsuse põhimõtet seega käesoleva rakendusotsuse puhul ei kohaldata. Kuna käesolev õigusakt ei ole seadusandliku akti eelnõu, ei pea seda aluslepingute protokoll nr 2 kohaselt edastama liikmesriikide parlamentidele subsidiaarsuse põhimõtte järgimise kontrollimiseks.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Maksuvähendus ei ületa kõnealuse eesmärgi saavutamiseks vajalikku.

- **Vahendi valik**

Kavandatav vahend: nõukogu rakendusotsus. Direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19 on ette nähtud üksnes sellist liiki õigusakt.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Meetme võtmiseks ei ole vaja praegu kehtivaid õigusakte hinnata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Madalmaade esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühe liikmesriigi taotlusel talle antud luba ja mõju hindamine ei ole vajalik.

Madalmaade esitatud teabest nähtub, et meetmel on maksutulule vaid piiratud mõju ning kaldalt tuleva elektri suhtes kohaldatav maksumäär on endiselt kõrgem kui direktiivis 2003/96/EÜ kehtestatud madalaim maksustamistase. Madalmaad loodavad, et meetmel on positiivne mõju keskkonnakaitse eesmärkide saavutamisele, eelkõige sadamalinnade õhukvaliteedi parandamisele ja müra vähendamisele.

Madalmaade ametiasutuste sõnul on meetmest tulenevate maksukulude prognoosi kohaselt järgmistel aastatel oodata ühe miljoni euro suurust kahjumit aastas.

Samal ajal võib keskkonnakasu olla märkimisväärne. Madalmaade ametiasutused rõhutasid, et kuigi CO₂ heite tegelik vähenemine sõltub kasutatava elektri kvaliteedist, oleks hinnanguline vähenemine sõltuvalt generaatori koormusest 28 – 67 % ning see osakaal peaks tulevikus suurenema. Lisaks eeldavad Madalmaade ametiasutused, et pardal elektri tootmisel tekkivat

kohalikku õhusaastet saaks vähendada 95 % võrra; samuti võiks oluliselt väheneda müra, vibratsioon ja lämmastiksaaste.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Meetmega ei nähta ette lihtsustamist. See tuleneb Madalmaade esitatud taotlusest ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Põhiõigused**

Meetmel ei ole tähtsust põhiõiguste suhtes.

4. MÕJU EELARVELE

Meetmega ei kaasne liidule rahalist ega halduskoormust. Ettepanek ei mõjuta seega liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelvalve, hindamise ja aruandluse kord**

Rakenduskava ei ole vaja. Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühele liikmesriigile tema taotlusel antud luba maksumäära vähendamiseks. Luba antakse piiratud ajavahemikuks kuni 30. juunini 2027. Kohaldatav maksumäär võrdub energia maksustamise direktiivis sätestatud madalaima maksustamistasemega. Kui pärast kehtivusaja lõppu esitatakse taotlus meetme uuendamiseks, saab meedet hinnata.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ettepanek ei nõua ülevõtmist selgitavaid dokumente.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 sätestatakse, et Madalmaadel lubatakse kohaldada vähendatud maksumäära elektrienergiale, mida tarnitakse otse Madalmaade sadamates kai ääres seisvatele laevadele, mis ei ole eraomanduses olevad lõbusõidulaevad (edaspidi „kaldalt tulev elekter“). Maksumäär ei tohi olla väiksem kui 0,50 eurot/MWh, st direktiivis sätestatud minimaalne maksumäär elektrienergia äriotstarbelise kasutuse puhul. Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkti c teisele lõigule ei tohi vähendatud maksumääraga elektrit tarnida eraomanduses olevatele lõbusõidulaevadele.

Artiklis 2 sätestatakse, et taotletud luba antakse alates 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2027, nagu Madalmaad taotlesid, direktiiviga lubatud kuueaastaseks maksimumperioodiks.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Madalmaadel kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes kooskõlas direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik,¹ eriti selle artiklit 19,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Madalmaad taotlesid 10. augusti 2020. aasta kirjas luba kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamates kai ääres seisvatele mere- ja siseveelaevadele vahetult jaotatava elektri suhtes (edaspidi „kaldalt tulev elekter“) kooskõlas direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19.
- (2) Vähendatud maksumääraga, mida Madalmaad kavatsesid kohaldada, soovivad nad edendada kaldalt tuleva elektri kasutamist. Sellise elektri kasutamist peetakse sadamakai ääres seisvate laevade elektritarbimise vajaduste katmisel keskkonnasõbralikumaks kui seda on punkrikütuste põletamine laevade pardal.
- (3) Kuna kaldalt tuleva elektri kasutamisel ei teki sellist õhusaasteainete heidet nagu punkrikütuste põletamisel kai ääres seisvate laevade pardal, siis aitab see parandada sadamalinnade õhukvaliteeti ja vähendada müra. Madalmaade elektrienergia tootmise struktuuri erilisi tingimusi arvesse võttes võib punkrikütuste põletamisel toodetava elektrienergia asemel kaldalt tulevat elektrit kasutades vähendada eelkõige CO₂ heidet, muid õhusaasteaineid ja müra. Seepärast loodetakse, et meetmega on võimalik kaasa aidata liidu keskkonna-, tervishoiu- ja kliimapoliitika eesmärkide saavutamisele.
- (4) Lubades Madalmaadel kohaldada kaldalt tuleva elektri suhtes vähendatud maksumäära, ei minda sellise elektri kasutamise suurendamiseks vajalikust kaugemale, kuna elektrienergia tootmine laevade pardal jääb endiselt enamikul juhtudel konkurentsivõimelisemaks võimaluseks. Samal põhjusel ja asjaomase tehnoloogia praeguse suhteliselt väikese turuosa tõttu ei too meede oma jõusoleku ajal tõenäoliselt kaasa märkimisväärseid konkurentsimoonusi ega mõjuta seega negatiivselt siseturu nõuetekohast toimimist.
- (5) Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõikele 2 tuleb kõiki kõnealuse sätte alusel antavaid lube ajaliselt rangelt piiritleda. Tagamaks, et loa kehtivusaeg on piisavalt pikk, et see ei takistaks asjaomastel ettevõtjatel vajalike investeeringute tegemist, on asjakohane anda luba alates 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2027. Loa kehtivus peaks

¹ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

siiski lõppema alates kuupäevast, mil hakatakse kohaldama kaldalt tuleva elektri maksusoodustusi käsitlevaid üldsätteid, mille nõukogu võtab vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 113 või mis tahes muu asjakohase sätte alusel, kui selliseid sätteid hakatakse kohaldama enne 30. juunit 2027.

(6) Käesolev otsus ei piira liidu riigiabi eeskirjade kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Madalmaadel lubatakse kohaldada vähendatud maksumäära elektrile, mis tarnitakse otse kaldal asuvatele elektripaigaldistele, mis jaotavad elektrit sadamates kai ääres seisvatele laevadele, mis ei ole eraomanduses olevad lõbusõidulaevad, tingimusel et järgitakse direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 10 osutatud madalaimaid maksustamistasemeid.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2027.

Juhul kui nõukogu näeb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 113 või mõne muu asjaomase sätte alusel ette kaldalt tulevat elektrit käsitlevaid maksusoodustusi hõlmavad üldeeskirjad, kaotab käesolev otsus kehtivuse päeval, mil kõnealused üldeeskirjad jõustuvad.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Madalmaade Kuningriigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*